in the first terrace above the floodplain and in the first investigation zone established in 2006. 6 trenches (a total area of 269.2 m^2) were excavated in 2007.

In part of the excavated trenches, the cultural layer from the old settlement has been disturbed by ploughing and the digging of a drainage ditch. In parts of the less disturbed trenches a cultural layer from two periods can be distinguished. The lower cultural layer, which is about 10–40 cm thick, dates to the 2nd millennium BC. 10 postholes, hand built pottery with smooth surfaces, and flint flakes and blades were discovered.

The upper cultural layer, which is about 20–60 cm thick, dates to the first half of the 1st millennium. A partially destroyed cooking pit, stone paving, and 2 piles of stones were discovered in it. Hand built pottery with rough and smooth surfaces, a blue glass bead, a clay spindle, a narrow bronze band bracelet, and an iron awl were also found. 17th–20th century finds: A John II Casimir groat, cast lead bullets, thrown pottery, a ring with a gemstone, nails, glass, etc. were also discovered in the top soil and the upper cultural layer.

A former stream bed was also found during the excavation.

The excavation of Meškučiai old settlement will continue in 2008.

Rėda Nemickienė,
Algimantas Merkevičius

Zubrių neįtvirtinta gyvenvietė

2007 m. UAB „Kelprojektas“ užsakymu vykdyti numatomo rekonstruoti kelio 131 Alytus–Simnas–Kalvarija (50,80–52,45 km)

1 pav. Šurfas 13. R. Nemickienės nuotr.
Fig. 1. Test pit 13.

archeologiniai žvalgomieji tyrinėjimai. Jais siekta nustatyti, ar suprojektuotoje kelio atkarpoje yra archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis bei radinių.

Suprojektuotas 1,65 km ilgio ruožas yra Kalvarijos savivaldybėje. Trasos dalis, esanti į R nuo Kirsnos upelio, yra Mikališkių kaime, kita jos dalis, esanti į V nuo jo, – Zubrių kaime. Pirmieji trasos 550 m ir paskutiniai 200 m suprojektuoti esamu keliu. Likusioje apie 900 m ilgio suprojektuotoje atkarpoje buvo vykdomi archeologiniai žvalgomieji tyrimai, kurių metu ištirta 17 šurfų, iš viso ištirtas 24,7 m^2 dydžio plotas. **Mikališkių** kaime, nuo 51,6 iki 51,7 km ištirtuose ***šurfuose 5, 7–8*** ir ***šurfe 10*** surastas kultūrinis sluoksnis ir archeologinės struktūros. ***Šurfe 5*** armenyje surasta titnago nuoskala. Prieš vykdant kelio tiesimo darbus trasos ruože tarp 51,6 ir 51,7 km, turėtų būti atliekami detalūs archeologiniai tyrimai.

Šurfai 11–17 buvo ištirti į V nuo Kirsnos upelio, **Zubrių** kaimo laukuose. ***Šurfe 11*** surastas iki 30 cm storio kultūrinis sluoksnis. Apie 11 m į ŠR nuo jo, ištirtame ***šurfe 12*** aptiktas iki 1 m storio trijų horizontų kultūrinis sluoksnis. Jo viršutinėje dalyje aptikta žiestos bei apžiestos keramikos šukių, apatinėje jo da-

lyje rasta nemažai lipdytos lygiu paviršiumi ir kelios lygintu paviršiumi keramikos šukės. ***Šurfe 13,*** įžemyje – geltoname smėlyje, apie 30–36 cm gylyje nuo žemės paviršiaus išryškėjo apie 1,3x1,2 m dydžio tamsiai rudo – juosvo smėlio dėmė. Joje aptiktos 6 (?) lipdytos keramikos puodų šukės. Puodai buvo sustatyti vienas šalia kito ratu, angomis į vidų. Kai kurie jų stovėjo statmenai, kiti paversti ant šono. Jų viduje taip pat aptikta nemažų lipdytos lygiu ir lygintu paviršiumi keramikos šukių (1 pav.). Ant vienos iš jų puodo sienelės smulkiai grublėtu paviršiumi (ant jos vidinės pusės) surasti 9 nedeginti gyvūno kauliukai. Kol kas jie neidentifikuoti. Į P ir V nuo minėtų puodų rato aptikta labai daug įvairaus dydžio keramikos šukių daugiausia lygintu paviršiumi. Neaišku, ar jos buvo metamos į duobę jau sudaužytos, ar buvę puodai pažeisti vėliau.

Iš viso duobėje aptikta 820 vienetų keramikos fragmentų. Iš jų 433 vienetai smulkiai grublėtos keramikos (53 %) ir 386 vienetai keramikos lygintu paviršiumi (47 %).

Daugiausia surasta grublėtos keramikos sienelių fragmentų (396 vienetai), 18 pakraštėlių, 15 dugno fragmentų kartu su sienelių dalimi, 4 vienetai dugnų fragmentų. Šio tipo keramika smulkiai grublėta (2 pav.), molio masėje yra smulkiau ar stambiau grūsto akmens ir smėlio priemaišos. Sienelių išorinė pusė rusvos spalvos, vidinė tamsiai rudos ar pilkšvos. Kai kurių sienelių tiek vidinėje, tiek ir išorinėje pusėje matomos pirštų braukimo žymės. Pakraštėlių aptikta įvairių – lenktų į vidų, taip pat nežymiai atlenktų į vidų. Vieno puodo pakraštėlis buvo puoštas įkartėlėmis. Tyrimų metu surasti du beveik sveiki puodų dugnai. Vienas jų buvo 14 cm skersmens, kitas – 15 cm. Beveik visi aptikti keramikos fragmentai neornamentuoti.

Kaip minėta, aptikti 386 fragmentai lygintu paviršiumi. Iš jų 298 vienetai buvo sienelių šukės, 68 pakraštėliai, 12 vienetų dugnelių kartu su sienelių fragmentais, 5 vienetai dugnelių dalių ir 3 fragmentai ąselių kartu su sienelėmis. Keramika tamsiai rudos arba juosvos spalvos su grūsto akmens ir smėlio priemaišomis molio masėje (3 pav.). Dauguma keramikos neornamentuota. Aptikta keramika datuojama ankstyvuoju geležies amžiumi.

PV duobės pakraštyje buvo surasta tamsiai pilko akmens šlifavimo plokštė (galąstuvas) bei balto titnago nuoskala. Kita titnago nuoskala aptikta struktūros V dalyje, o Š jos dalyje surastas skaldytinio fragmentas.

Duobės dugnas pasiektas apie 60 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus, nuo tuometinio – apie 30 cm gylyje.

Šurfe 14, kuris buvo kasamas 64 m į V nuo šurfo 13, taip pat surastas kultūrinis sluoksnis. Visi minėti šurfai iškasti suartame lauke, apie

2 pav. Grublėta keramika iš šurfo 13. R. Nemickienės nuotr.
Fig. 2. Pottery with a rough surface from test pit 13.

20–30 m atstumu nuo kelio, į V nuo Kirsnos upelio, į R nuo aukštos pakilumos tarp suprojektuoto kelio 51,83 ir 51,92 km.

Zubriai unfortified settlement

In conducting a field evaluation in 2007 at the site of road 131 Alytus–Simnas–Kalvarija (the 50.80–52.45 km segment) (Kalvarija municipality), an unfortified settlement was discovered at Zubriai village in the 51.6 and 51.7 km segment. Pottery dating from the Early Iron Age to the 19th century was found in the excavated test pits. A pit was found in *test pit 13* at a depth of about 30–36 cm. The pit was about 1,3x1,2 m in area and went down to about 60 cm below the current ground surface. It contained sherds from 6 (?) pots made of hand built pottery (Fig. 1). The pots were placed side by side in a circle with their openings towards the middle. Some of them were standing upright, others were on their sides. In all 820 pottery sherds were found in the pit. Of them, 433 (53 %) had a fine-grained rough surface (Fig. 2) and 386 (47 %) a smooth surface (Fig. 3). In addition, a dark grey polishing stone (whetstone), 2 flint flakes, and part of a flint core were found in the pit. The discovered pottery, on the basis of its structure, dates to the early Iron Age.

3 pav. Keramika lygintu paviršiumi iš šurfo 13. I. Maciukaitės pieš.

Fig. 3. Pottery with a smooth surface from test pit 13.

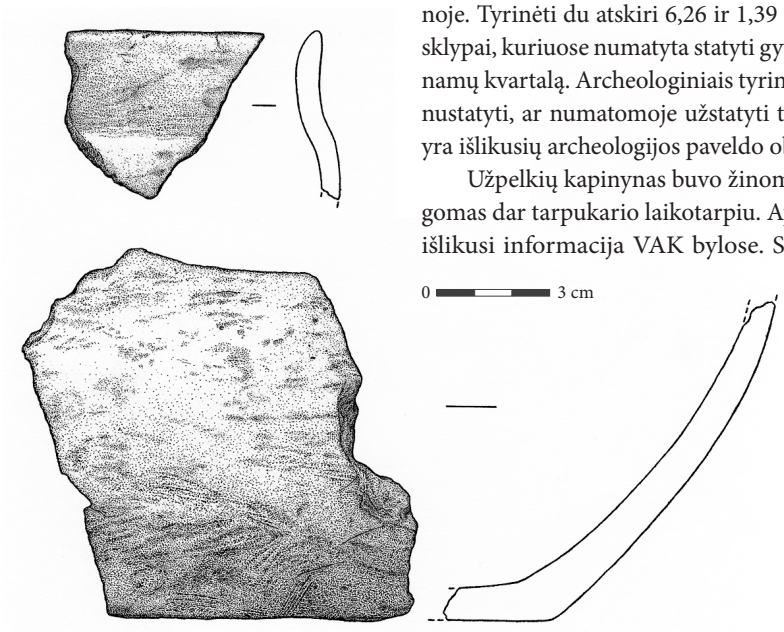

Gytis Piličiauskas,
Džiugas Brazaitis

Užpelkių kapinyno aplinka

2007 m. buvo atliekami žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Užpelkių kapinyno (A460) (Kretingos r.) vizualinės apsaugos zonoje. Tyrinėti du atskiri 6,26 ir 1,39 ha dydžio sklypai, kuriuose numatyta statyti gyvenamųjų namų kvartalą. Archeologiniais tyrimais siekta nustatyti, ar numatomoje užstatyti teritorijoje yra išlikusių archeologijos paveldo objektų.

Užpelkių kapinynas buvo žinomas ir saugomas dar tarpukario laikotarpiu. Apie tai yra išlikusi informacija VAK bylose. Sistemingi